

lání odběratelům a že ředitel provozovny v Pečkách není jako jiný ze zaměstnanců v Pečkách oprávněn samostatně obchody uzavíratí. Ježto jde v Pečkách jen o výrobu, řízenou z hlavního podniku a nikoliv o odštěpný závod podle čl. 21 obch. zák., byl zápis odštěpného závodu v Pečkách do rejstříku obchodního odepřen. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Ke správnému stavu věci i zákonu vyhovujícím důvodům napadeného usnesení, které sdílí i rekursní soud, dodává se jen ještě toto: Pobočka předpokládá, že provozuje většinu obchodů hlavního závodu a že její správa jest oprávněna na venek samostatně obchody uzavíratí. Tohoto rozeznávacího znaku tu však není, neboť správa Pečeckého závodu nemá podle šetření ani právo ani zmocnění, jiné věci vyřizovati, tím méně nákupy a prodej prováděti. Za toho stavu věci nelze Pečecký závod pokládati za pobočku závodu Pražského a právem proto odmítl rejstříkový soud zápis tohoto závodu do obchodního rejstříku.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

K pojmu vedlejšího závodu ve smyslu čl. 21 obch. zák. se vyhledává, by v tomto závodě byly orgány pro něj ustanovenými provozovány obchody téhož druhu jako v závodě hlavním, totiž základní obchody, při čemž arci na tom nesejde, zda se provozují v pobočném závodě všechny nebo většina (jak mylně míní soud rekursní), či jen některé druhy obchodů, které jsou vlastní hlavnímu závodě. Není tu tedy pobočného závodu, jestliže jeho vedoucí orgán sám neuzavírá obchody, jako na př. u továren, pro které neobstarává nákup suroviny jeho ředitel, nýbrž principál. Nehledíc k jisté hospodářské závislosti vedlejšího závodu na závodě hlavním, musí býti vedoucí orgán odštěpného závodu proti třetím osobám samostatný, totiž oprávněn samostatně uzavíratí obchody. Podle zjištění nižších soudů a udání navrhovatelky v podání ze dne 14. února 1931, k nimž poukazují soudy v odůvodnění svých usnesení, nemá závod v Pečkách těchto vlastností, nýbrž jest jen provozovnou, v každém směru závislou na pražském podniku, která nemá žádného obchodního vedení, jejíž činnost jest obmezena jen na převzetí surovin a na jejich spracování, technickou výrobu poživatin a jejich rozesílání odběratelům a jejíž ředitel není oprávněn samostatně uzavíratí obchody. Proto právem byl odepřen zápis této provozovny do obchodního rejstříku, poněvadž není vedlejším závodem ve smyslu zákona. Dovolací rekurs není v § 46 zák. ze dne 19. června 1931 čís. 100 sb. z. a n. odůvodněn a nemohlo mu býti vyhověno.

Čís. 11347.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 25. dubna 1924, čís. 85 sb. z. a n.).

Úplata, jež byla dána za to, že se pronajímatel vzdal práva žádati na nájemci, by mu podle svého závazku vrátil místnosti ve stavu, v němž je jeho předchůdce převzal, nespadá pod ustanovení § 20 zák. Lho-

stejno, zda nájemce svému předchůdci adaptace, jež měl odstraniti, nahradil, a zda tyto adaptace byly na zřejmý prospěch domu, čili nic.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1932, Rv I 1215/30.)

Žaloba, již se domáhal žalobce na žalovaném zaplacení 11.000 Kč, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Podkladem žaloby jest v podstatě tvrzení, že částka 11.000 Kč, jejíž vrácení se žalobce domáhá, byla »odstupným«, t. j. že si žalovaní (pronájemci) dali tuto částku poskytnouti mimo nájemné za to, že žalobci pronajali obchodní místnosti. Tím byl po právní stránce uplatněn důvod § 20 odstavec 2 a 3 a § 30 zákona ze dne 25. dubna 1924 č. 85 sb. z. a n., za jehož platnosti byly smlouva nájemní a o úplatě uzavřeny. Nižší soudy však zjistily, že se žalobce zavázal v písemné nájemní smlouvě, datované dnem 31. prosince 1924, že po skončení nájmu odevzdá místnosti pronajímatelům v tom stavu, v jakém byly před tím, než jeho předchůdce provedl v nich stavební změny a že uvede tyto místnosti na svůj náklad do původního stavu, nedohodnou-li se strany jinak. Dále zjistily nižší soudy, že podle listiny datované dnem 1. ledna 1925 se žalobce dohodl se žalovanými v ten rozum, že hledíc k obtížím spojeným s takovými adaptacemi (rozuměj s obnovením dřívějšího stavu), strany se dohodly, že žalovaní pronajímatelé upouštějí od zmíněné povinnosti žalobcovy, nahradí-li jim ihned částku 11.000 Kč, a že pronajímatelé souhlasí, by jim žalobce po skončení nájmu odevzdal místnosti v tom stavu, v jakém byly v době, kdy on je převzal. Konečně nižší soudy zjistily, že v tomto smyslu bylo mezi žalobcem a právním zástupcem žalovaných jednáno a že se takto stala dohoda. Za tohoto stavu věci nebyla úplata dána za to, že byly místnosti pronajaty, nýbrž za to, že se pronájemci vzdali práva žádati na nájemníkovi, by jim podle svého závazku vrátil místnosti v tom stavu, v jakém je jeho předchůdce převzal, a jest v té příčině schváliti stejný názor odvolacího soudu. Takto bylo vyvráceno tvrzení žalobcovo (v přípravném spise), že se nikdy o tom nejednalo, že by měl najaté místnosti uvést do dřívějšího stavu a že pronájemci zvolili toto východisko při sepsání nájemní smlouvy, jen aby odůvodnili přijetí částky 11.000 Kč. Je lhostejné, zda se nájemní smlouva a smlouva o úplatě staly současně, neboť tím se nestala smlouva o úplatě smlouvou zapovězenou. Z toho, co bylo dosud uvedeno, jest již také zřejmo, že jest pro žalobní nárok lhostejno, zda žalobce svému předchůdci adaptace nahradil, a nebylo třeba prováděti o tom důkaz, neboť v souzeném případě šlo o poměr mezi nájemníkem a pronajímatelem, jenž se týkal odstranění adaptací, tam šlo o poměr mezi dřívějším a pozdějším nájemníkem, jenž se týkal převzetí adaptací. K tomu se jen mimochodem podotýká, že žalobce najal místnosti na pět let a tedy patrně po tu dobu chtěl adaptací používat. Rovněž je lhostejné, zda byly adaptace na zřejmý prospěch domu a nebylo k tomu cíli třeba prováděti důkaz místním ohledáním, třebaže žalobce tento dů-

kaz již v žalobě nabídl. Žalobce jen splnil, k čemu se platně zavázal, nemůže vlastníku domu vnucovati domnělý prospěch, jehož tento si nepřál a není oprávněn požadovati zpět, co podle svého platného závazku plnil.

Čís. 11348.

V rozlukovém řízení jsou i opravné stolice oprávněny podle volného uvážení samostatně posouditi, zda důkazy provedenými v první stoličce jsou odůvodněna zjištění rozhodná pro posouzení sporu i bez provedení nových, v opravných stolicích nabízených důkazů, vztahujících se na uplatňované rozlukové důvody.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1932, Rv I 1278/30.)

Žalobu manžela na manželku o rozlukou manželství z viny žalované
o b a n i ž š í s o u d y zamítly.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pro rozlukové řízení platí podle § 10 nařízení ministerstva spravedlnosti ze dne 9. prosince 1897 č. 283 ř. z. a podle § 13 poslední odstavec zákona ze dne 22. května 1919 čís. 320 sb. z. a n. zásada vyhledávací. Tato zásada ukládá soudu proti zásadě projednávací na jedné straně větší povinnosti, na druhé straně značnější volnost v tom, že i opravné stolice jsou oprávněny podle volného uvážení samostatně posouditi, zda důkazy provedenými v první stoličce jsou odůvodněna zjištění rozhodná pro posouzení sporu i bez provedení nových, v opravných stolicích nabízených důkazů, vztahujících se na uplatňované rozlukové důvody. Dovolací soud přezkoumav důkazy, prvou stoličci provedené, shledal, že stačí k souhlasným zjištěním nižších soudů i bez provedení nově nabízených důkazů; přejímá proto i dovolací soud zjištění nižších soudů, a není proto dovolací důvod neúplnosti řízení (§ 503 čís. 2 c. s. ř.) opodstatněn.

Čís. 11349.

Předchozí smlouva (§ 936 obč. zák.) vyžaduje ku platnosti určité stanovení lhůty; za ně nelze považovati úmluvu, že zápůjčka má býti poskytnuta, kdy vydlužitel bude potřebovati peníze ke stavbě a kdy je bude od zapůjčitele žádati.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1932, Rv I 1787/30.)

Žaloba o vyplacení zápůjčky 20.000 Kč byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o